

«Тасдиқ мекунам»

Ректори Донишгоҳи давлатии
тиҷорати Тоҷикистон, д.и.т., профессор

Назарзода Х.Х.

2025

ХУЛОСАИ

кафедраи фанҳои гуманитарии Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон ба диссертатсияи Муҳаммадсафои Исматуллои Саъдуллозода дар мавзӯи “Таърихнигории ҳаёти иқтисодӣ- иҷтимоӣ ва фарҳангии Тоҷикистони соҳибистиклол (1991-2016)” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 07.00.09 – Таърихнигорӣ, манбаъшиносӣ ва методҳои таҳқиқоти таърихӣ

Таҳқиқоти диссертатсионии Муҳаммадсафои Исматуллои Саъдуллозода дар мавзӯи “Таърихнигории ҳаёти иқтисодӣ-иҷтимоӣ ва фарҳангии Тоҷикистони соҳибистиклол (1991-2016)” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 07.00.09.- Таърихнигорӣ, манбаъшиносӣ ва методҳои таҳқиқоти таърихӣ бо қарори Шӯрои олимони Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон таҳти № 4 аз 30 ноябри соли 2023 тасдиқ гардида, дар кафедраи фанҳои гуманитарии донишгоҳи номбурда иҷро гардидааст.

Диссертатсия дар ҷаласаи кафедраи фанҳои гуманитарии Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон аз 13 июни соли 2025, протоколи № 6 муҳокима гардида, ба он баҳои мусбат дода шуд.

Дар давраи омода кардани диссертатсия Муҳаммадсафои Исматуллои Саъдуллозода ҳамчун, омӯзгор ва унвонҷӯи кафедраи фанҳои гуманитарии Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон фаъолият мекард. Мавсуф соли 2016 факултети таърихи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро аз рӯйи ихтисоси таърих хатм намудааст.

Имтиҳонҳои номзадиро пурра тибқи нақшаи таълимии шӯббайи омода намудани кадрҳои илмӣ ва илмиву педагогии Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон супоридааст.

Роҳбари илмӣ – доктори илмҳои таърих, профессор Убайдулло Насрулло Каримзода сарҳодими илмӣ шӯбаи таърихи навтарини Институти таърих, бостоншиносӣ ва мардумшиносии ба номи А. Дониши АМИТ мебошад.

Диссертатсияи Муҳаммадсафои Исматулло дар мавзӯи “Таърихнигории ҳаёти иқтисодӣ-иҷтимоӣ ва фарҳангии Тоҷикистони соҳибистиклол (1991-2016)” дар ҷаласаи кафедраи фанҳои гуманитарии

Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон аз 13 июни соли 2025, протоколи № 6 баррасӣ гардида, аз ҷониби муқарризон баҳои мусбат дода шуда, ба ҳимояи ошкоро тавсия дода шудааст.

Дар маҷлис 24 нафар аъзоёни кафедраи фанҳои гуманитарӣ, аз ҷумла 1 нафар доктори илм, 7 нафар номзадҳои илм, 8 нафар саромӯзгорон, 6 нафар омӯзгорон инчунин мутахассисон аз Институти таърих, бостоншиносӣ ва мардумшиносии ба номи А. Дониши АМИТ-мудирӣ шӯбаи таърихи навтарин, н.и.т., дотсент А. Гафуров, ходими калони илмӣ шӯбаи таърихи навтарин, н.и.т., Ҷ. Мирзоев иштирок доштанд.

Баҳо ба рисолаи унвонҷӯ.

Диссертатсияи Муҳаммадсафои Исматуллои Саъдуллозода дар мавзӯи “Таърихнигорӣ ҳаёти иқтисодӣ - иҷтимоӣ ва фарҳангии Тоҷикистони соҳибистиклол (1991-2016)” ба талаботи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқ буда, вазифаҳои дар назди муҳаққиқ гузошташуда пурра ҳалли ҳудро ёфтааст.

Мувофиқати мазмуни диссертатсия ба ихтисоси интиҳобшуда.

Мавзӯи рисолаи диссертатсионӣ Муҳаммадсафои Исматуллои Саъдуллозода “Таърихнигорӣ ҳаёти иқтисодӣ - иҷтимоӣ ва фарҳангии Тоҷикистони соҳибистиклол (1991-2016)” ба талаботи шиносномаи ихтисосҳои КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзоди илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 07.00.09 - Таърихнигорӣ, манбаъшиносӣ ва методҳои таҳқиқоти таърихӣ мувофиқат мекунад.

Мубрамии мавзӯи таҳқиқот. Истиклоли давлатӣ ибтидои марҳалаи комилан нав дар таҳқиқ ва омӯзиши таърихи чандинҳазорсолаи халқи тоҷик маҳсуб меёбад. Зеро маҳз дар ҳамин давра ба раванди таҳқиқ ва омӯзиши таърих, методҳои таҳқиқ, дастрасӣ ба сарчашмаҳои таърихӣ, ба вижа маводи бойгонӣ имконияти наву фарроҳ ба миён омад. Таърих ва донишҳои таърихӣ ба яке аз воситаи муҳимтарини худшиносии миллӣ, ваҳдат ва ягонагии ҷомеаи кишвар мубаддал гардиданд.

Инчунин таваҷҷуҳи бевоситаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба таърих, сабақҳои таърихӣ, тамаддун ва оину суннатҳои аҷдодӣ ҳамчун рукнҳои муҳими муттаҳидкунандаю ваҳдатсоз, воситаи таҳкимбахши худшиносӣ ва ҳувияти миллӣ, ба болоравии мақом ва нақши донишҳои таърихӣ дар ҷомеа мусоидат намуданд.

Аз тарафи дигар, дар давраи зиёда аз се даҳсолаи соҳибистиклолӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон тавонист таҳти сарвари Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон як марҳалаи

томи таърихиро паси сар намуда, аз минтақаи чангзада ва харобшуда ба як кишвари рӯ ба тараққӣ оварда мубаддал гардад. Ин фосилаи на чандон тулонии таърихӣ бо раванди барқарорсозии ҳокимияти конститутсионӣ, азнавбарқарорсозии хоҷагии халқи харобшуда ва гузоштани кадамҳои ҷиддӣ дар самти рушд дар ҷаҳони муосир ҳамчун падидаи ҷолиби таърихӣ ва таҷрибаи намунавӣ мавриди эътироф қарор гирифтааст.

Аз ин рӯ, интихоби мавзӯи мавриди таҳқиқоти илмӣ мазкур, ки ба омӯзиш ва таҳқиқи яке аз паҳлуҳои таърихи давраи муосир, таърихнигорӣ ҳаёти иқтисодӣ иҷтимоӣ ва фарҳангии Тоҷикистони соҳибистиклол дар бисту панҷсоли аввали истиқлолият ҳам аз лиҳози мантиқӣ ва ҳам аз зарурияти таърихнигорӣ миллӣ дар шароити кунунӣ яке аз мавзӯҳои мубрам ва замонавӣ ба ҳисоб меравад. .

Рисола, пеш аз ҳама, ба омӯзиш ва таҳқиқи таърихнигорӣ ҳаёти иқтисодӣ-иҷтимоӣ ва фарҳангии Тоҷикистони соҳибистиклол дар ҷаҳорҷӯбаи хронологии солҳои 1991-2016, яъне марҳалаи ҷорикасраи аввали замони истиқлол бахшида шудааст. Доир ба ҳаёти иқтисодӣ иҷтимоӣ ва фарҳангии ин марҳалаи таърихӣ ҷумҳурии соҳибистиклол таҳқиқоту таълифоти фаровон дар самти илмҳои ҷомеашиносӣ, пеш аз ҳама, таърих, иқтисод ва сиёсатшиносӣ ба анҷом расидаанд, вале ин асарҳо то имрӯз мавриди таҳқиқи таърихнигорӣ қарор нагирифтаанд.

Баррасии таърихнигорӣ мавзӯи мазкур имконият медиҳад, ки, аввалан, сатҳ ва дараҷаи рушди илми таърихшиносии миллӣ дар замони соҳибистиклолӣ муайян карда шавад ва, аз тарафи дигар, маҳз нақди илмӣ таърихнигорӣ имкон медиҳад, ки сабабу омилҳои пешравӣ ва монеасозии рушди ҳаёти иҷтимоӣ иқтисодӣ ва фарҳангии ҷумҳурӣ дар охири асри XX муқаррар гардида, роҳҳои асосӣ ва раванди рушди минбаъдаи ҷумҳурӣ муайян карда шаванд. Вобаста ба ин, яке аз вазифаҳои муҳимми илми муосири таърихшиносии тоҷик ин маҳз таҳлил ва баррасии сатҳи инъикоси раванди рушди иқтисодӣ иҷтимоӣ ва фарҳангии ҷумҳурӣ дар таҳқиқот ва адабиёти илмӣ таърихӣ ва соири илмҳои ҷомеашиносӣ мебошад. Бе нақди таърихӣ, муайян намудани дараҷаи инъикоси раванди рушд ва дастовардҳои ҷумҳурии тозаистиклол, татбиқи ҳадафҳои стратегӣ ва дигар барномаҳои давлатӣ ва, инчунин, таҳия ва қабули нақшаву барномаҳои дурнамои рушд имкон надорад.

Мақсади таҳқиқот. Ҳадафи асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ таҳлили маҷмуии таърихнигорӣ ҳаёти иқтисодӣ иҷтимоӣ ва фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистони дар давоми солҳои 1991-2016 ба ҳисоб меравад. Барои иҷрои ҳадафи асосии таҳқиқот иҷрои вазифаҳои

зерин ба нақша гирифта шуд:

- аввалан, муқаррар намудани дараҷаи мубрамияти таҳқиқ ва баррасии таърихи халқи тоҷики замони соҳибистиклолӣ дар илмҳои ҷоғашиносӣ ва гуманитарии ҷумҳурӣ;

- дуҷум, таҳлили таърихнигории асарҳои илмӣ таърихӣ ба инъикоси ҳаёти иқтисодӣ-иҷтимоӣ ва фарҳангии Тоҷикистон дар замони соҳибистиклол бахшидашуда;

- баъдан, бардошти нақди таърихӣ оид ба муайян намудани дараҷаи назариявӣ ва амалии инъикоси таърихи давраи муосири халқи тоҷик дар таҳқиқоти таърихӣ;

- инчунин, таҳлил ва равшан намудани сатҳи инъикоси раванди рушди саноат, омилҳои пешбаранда ва монеасозии рушди он, мушкилот ва дурнамои соҳа дар ҷумҳурӣ;

- муайян намудани дараҷаи омӯзиши ҷараёни ислоҳот ва дигаргунсозии соҳаи кишоварзӣ, инъикоси пешрафти он дар адабиёти илмӣ таърихӣ;

- муқаррар намудани дараҷаи инъикоси зарурияти гузаронидани ислоҳоти заминӣ дар шароити соҳибистиклолӣ ва муайян намудани давраҳо ва хусусиятҳои хосси он дар адабиёти илмӣ;

- таҳлил ва сатҳи ошкор намудани раванди танзими ҳуқуқии заминаҳои дигаргунсозӣ ва ислоҳоти иқтисодӣ, ҷараёни қабули санадҳои меъёрӣ ва ҳуқуқии танзимкунандаи муносибатҳои истеҳсолӣ дар ҷумҳурӣ дар таҳқиқоти муҳаққиқон;

- муқаррар намудани нақши муҳаққиқон дар инъикоси шароити зарурии ташаккули муносибатҳои нав дар соҳаи кишоварзӣ ва мақоми он дар рушди давлати соҳибистиклол;

- аз мавқеи таърихнигорӣ муайян намудани дараҷаи инъикоси сиёсати иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ислоҳоти сохторӣ дар соҳаҳои гуногуни хоҷагии халқи ҷумҳурӣ.

- муайян намудани бозтоби раванди ислоҳоти мактабу маориф дар солҳои истиқлол, мушкилот ва монеаҳои соҳа дар адабиёти таърихӣ;

- баррасии нақши фондҳои гуногуни сармоягузорӣ ва соҳибкорони маҳаллӣ дар рушди иқтисодиёт ва фарҳанги ҷумҳурӣ ва дараҷаи таҳлили онҳо дар адабиёти илмӣ;

- таҳлили дигаргунсозии ҷиддӣ дар ҳаёти фарҳангии ҷумҳурӣ ва бозтоби он дар таҳқиқоти илмӣ ва муайян намудани нақши муассисаҳои фарҳангӣ дар пешрафти ҷомеаи ҷумҳурии соҳибистиклол;

- ошкор намудани дараҷаи баррасии имконоти мавҷудаи сайёҳии ҷумҳурӣ, мушкилот ва дурнамои рушди он дар таҳқиқоти пажӯҳандагон;

- муайян намудани ҷанбаҳои гуногуни ҳаёти иҷтимоӣ-иқтисодӣ

ва фарҳангии Тоҷикистони соҳибистиклол аз мадди назари муҳаққиқон берун монда;

- охиран, пешниҳоди тавсияҳо барои рушди минбаъдаи таҳқиқи омӯзиши раванди рушди ҷомеаи муосири тоҷик ва вусъат додани инъикоси онҳо дар адабиёти илмӣ.

Навгониҳои илмӣ таҳқиқот пеш аз ҳама дар он аст, ки бори аввал дар ҷумҳурии таҳқиқоти диссертатсионие пешниҳод мегардад, ки дар маҷмӯъ раванди рушди иқтисодию иҷтимоӣ ва фарҳангии Тоҷикистони соҳибистиклол ва дараҷаи инъикоси онро дар адабиёти илмӣ фаро гирифтааст. Ба шакли нақди таърихӣ ва ё аз мақеи таърихнигорӣ бори нахуст дараҷаи инъикоси таърихи ҳаёти иқтисодӣ-иҷтимоӣ ва фарҳангии ҷумҳурии дар таҳқиқоти илмӣ, пеш аз ҳама, таърихшиносии тоҷик мавриди таҳқиқ ва таҳлил қарор гирифтааст. Ба зами ин, навгонии таҳқиқоти мазкур боз дар нуктаҳои зерин низ ифода меёбанд:

- маротибаи нахуст таълифоти сершумор, шумораи зиёди асарҳои илмӣ ба пахлуҳои гуногуни ҳаёти иқтисодию иҷтимоӣ ва фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар замони истиклол бахшида, мавриди таҳлили таърихнигорӣ қарор гирифтанд;

- бори аввал дар маҷмӯъ адабиёти илмӣ ва қорҳои илмӣ-таҳқиқотии вазъи иқтисодӣ-иҷтимоии ҷумҳурии дар даҳсолаи охири асри XX, махсусан ислоҳоти аграрӣ ва вазъи иҷтимоии ҷомеаи Тоҷикистон ба тарозуи нақди таърихӣ гузошта шудаанд;

- ба қорҳои илмӣ дар ин муддат анҷомдодаи муҳаққиқон, ки ба таърихи иқтисодӣ-иҷтимоӣ ва фарҳангии Тоҷикистон марбутанд, баҳои илмӣ дода шудааст;

- бори нахуст мавқеъ ва назари муҳаққиқон, махсусан, самти илмҳои таърих ва иқтисод дар таҳлил ва тасвири ташкаккули шакли нави муносибатҳои истеҳсоли дар ҷомеаи ҷумҳурии мавриди таҳхис қарор дода шудааст;

- раванди рушди саноат, омилҳои тараққиёти номуназзами он, мушкилот ва дурнамои рушди он ва дараҷаи инъикоси ин соҳа дар адабиёти илмӣ мавриди омӯзиш қарор гирифтааст;

- кӯшиши ҷиддие дар муайян намудани дараҷаи инъикоси вазъ ва рушди соҳаи кишоварзии ҷумҳурии ҳамчун яке аз самтҳои муҳимми иқтисодиёт, ислоҳоти аграрӣ ва натиҷаҳои он, ташаккули шакли нави муносибат ба замин, шаклҳои заминдорӣ ва хоҷагиҳои кишоварзӣ, аз ҷумла хоҷагиҳои деҳқонӣ дар адабиёти фаровони илмӣ ба ҳарч дода шудааст;

- инъикоси дигаргониҳо ва таҳаввулотҳои кулӣ дар ҳаёти фарҳангӣ, ташкилбӣи муассисаҳои нави фарҳангӣ, миллиқунонии арзишҳои

фарҳангӣ, арҷгузорӣ ва эҳёи унсурҳои миллӣ дар адабиёти илмӣ ва нишон додани нақши ин дигаргунӣҳо дар болоравии сатҳи маънавии аҳоли ва худшиносии ҳувияти миллӣ мавриди таҳқиқ қарор гирифтааст;

– ҳамзамон, таҳқиқи имконоти рушди сайёҳӣ дар минтақаҳои гуногуни ҷумҳурӣ, дастовардҳо, мушкилот ва дурнамои соҳа аз назари муҳаққиқони самтҳои алоҳидаи илм ба риштаи таҳлил кашида шудааст.

Мутобикати теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он. Диссертатсия дар сатҳи баланди илмӣ-таҳқиқотӣ таълиф шуда, ба талаботи кори диссертатсионӣ пурра ҷавобгӯ аст. Автореферат ва мақолаҳои ҷопшудаи унвонҷӯ муҳтавои асосии диссертатсияро инъикос менамоянд. Аз шумораи мақолаҳои ҷопшудаи диссертант панҷ мақола дар маҷаллаҳое, ки аз тарафи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф гардидаанд, ба нашр расидаанд:

ФЕҲРИСТИ ИНТИШОРОТИ ИЛМИИ ДОВТАЛАБИ ДАРЁФТИ ДАРАҶАИ ИЛМӢ

I. Мақолаҳои илмие, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таъсис расидаанд:

[1-М]. Муҳаммадсафои, И. С. Инъикоси таърихи фарҳанги Тоҷикистони соҳибистиклол дар осори муҳаққиқони ватанӣ ва хориҷӣ / И. С. Муҳаммадсафои // Паёми Донишгоҳи давлатии тижорати Тоҷикистон. – 2018. – №4, 2 (25). – С. 160–165. ISSN: 2308-054X

[2-М]. Муҳаммадсафои, И. С. Таҳқиқи рушди иқтисодӣ-иҷтимоии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар даврони истиклол / И. С. Муҳаммадсафои // Муаррих. – 2021. – №4 (28). – С. 82–93. ISSN:2709-7382

[3-М]. Муҳаммадсафои, И. С. Таърихнигории ислоҳоти аграрӣ дар осори муҳаққиқони Ватанӣ / Б. Р. Қурбонов, И. С. Муҳаммадсафои // Паёми Донишгоҳи давлатии тижорати Тоҷикистон. – 2023. – №. 2-2(47). – С. 298-303. ISSN: 2308-054X

[4-М]. Муҳаммадсафои, И. С. Назаре ба ҳафтиятҳои бостоншиносӣ Тахти Сангин / Ҷ. М. Неъмонов, И. С. Муҳаммадсафои // Паёми Донишгоҳи давлатии тижорати Тоҷикистон. – 2023. – №. 3(48). – С. 352-357. ISSN: 2308-054X

[5-М]. Муҳаммадсафои, И. С. Масоили фарҳанг, санъат ва илму маорифи Тоҷикистони соҳибистиклол ва инъикоси он дар осори муҳаққиқон / Ҷ. А. Мирзоев, И. С. Муҳаммадсафои // Паёми донишгоҳи омӯзгорӣ. – 2025. – №. 2(115). – С. 211-216. ISSN: 2219-5408

II. Мақолаҳое, ки дар нашрияҳои дигар ҷоп шудаанд:

[6-М]. Муҳаммадсафои, И. С. Тамаддуни тоҷикон дар замони бостон ва эҳёи он имрӯз дар Тоҷикистон / А. Абдулов, И. С. Муҳаммадсафои, Р.

Ҳ. Ғафуров // Паёми Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон. – 2020. – №. 4-2(34). – С. 306-309. ISSN: 2308-054X

[7-М]. Муҳаммадсафои, И. С. Эҳёи давлатдории халқи тоҷик дар асри XX / И. С. Муҳаммадсафои, Н. А. Абдуллозода // Маводди конференсияи байналмилалӣ илмӣ-амалӣ «Рушди технологияҳои рақамӣ дар шароити муосир» Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон. Душанбе: 2022. — С. 475–480.

[8-М]. Муҳаммадсафои, И. С. Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва инъикоси он дар таърихшиносии ватанӣ / Ҷ. М. Неъмонов, И. С. Муҳаммадсафои // Маводи конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣ-амалӣ «Масъалаҳои мубрами иқтисоди меҳнат ва идоракунии кормандон» Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон. Душанбе: 2023 – С. 330–334.

[9-М]. Муҳаммадсафои, И. С. Таърихшиносии муносибатҳои фарҳангии Тоҷикистони соҳибистиклол бо кишварҳои хориҷӣ / И. С. Муҳаммадсафои // Маводди конференсияи байналмилалӣ илмӣ-амалӣ «Самтҳои асосии ташаккул ва рушди иқтисоди «сабз» дар шароити муосир» Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон. Душанбе, 2023. – С. 320–325.

[10-М]. Муҳаммадсафои, И. С. Нигоҳе ба таърихи бунёди НБО-ҳои Тоҷикистон / И. С. Муҳаммадсафои // Маводи конфронси апрелии ДДТТ. – Душанбе, 2024. С. 275–278.

Аҳаммияти амалии таҳқиқот Диссертатсия дорои аҳаммияти илмӣ – назариявӣ ва амалӣ буда, натиҷаҳои ба дастмада метавонанд дар корҳои илмӣ – таҳқиқотии муҳаққиқон ва муаррихон ҷиҳати инъикоси ҳаёти иқтисодӣ-иҷтимоӣ ва фарҳангии кишвар дар даври истиқлолият кӯмаки воқеӣ расонанд. Мазмуни асосӣ, хулосаҳо ва маводи санадии диссертатсияро метавон зимни таълифи асарҳои бунёдӣ роҷеъ ба таърихи иқтисодӣ-иҷтимоӣ ва фарҳангии Тоҷикистони соҳибистиклол (солҳои 1991- 2016), инчунин зимни хондани курсҳои лексионӣ ва курсҳои махсус аз ҷанҳои «Таърихи халқи тоҷик», «Таърихи иқтисодӣ-иҷтимоии Тоҷикистони соҳибистиклол», «Таърихи фарҳанги Тоҷикистони соҳибистиклол», «Таърихшиносии таърихи иқтисодӣ-иҷтимоӣ ва фарҳангии Тоҷикистони соҳибистиклол» васеъ истифода кард. Аҳаммияти амалии диссертатсия инчунин аз истифодаи эҳтимолии натиҷаҳои ба дастмадаи таҳқиқот дар ниҳодҳои илмӣ –таҳқиқотӣ, кафедраҳои гуманитарии мактабҳои олӣ иборат аст.

Маводи дар диссертатсия овардашуда барои дарки воқеии масъалаҳои мубрами ҳаёти иқтисодӣ-иҷтимоӣ ва фарҳангии мамлакат дар даври истиқлолият имконият медиҳанд. Хулосаҳо ва тавсияҳои диссертатсия барои ҳалли бисёр масъалаҳои ҳалталаби ҷомеаи муосири ҷумҳурӣ муфид мебошанд.

Саҳми шахсии доктараи дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот дар коркарди

илмӣ ва таҳлили таърихнигории маводи нав ва асарҳои зиёди илмӣ, ки рӯзе ба таърихи иқтисодӣ-иҷтимоӣ ва фарҳангии Тоҷикистони соҳибистиклол таълиф гардидаанд, дар таҳқиқи ислоҳоти аграрӣ дар охири асри XX – ибтидои асри XXI, дар таҳқиқи сабабҳои пастравии саноати Тоҷикистон дар солҳои 90-уми асри XX ва рушди минбаъдаи он дар ибтидои асри XXI, дар таҳқиқи илмӣ заминаҳо, сабабҳо ва оқибатҳои муҳоҷирати меҳнатӣ, дар таҳқиқи таърихи фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон дар даври истиқлол зоҳир мегардад.

Пешниҳоди диссертатсия ба Шурои диссертатсионӣ.

Диссертатсияи баррасишуда қори илмӣ мустақилона анҷом додаи муаллиф буда, дар асоси меъёрҳои таҳияи диссертатсия омода гардидааст.

Бобҳои диссертатсия мутобиқи мақсаду вазифаҳои гузашташуда тарҳрезӣ шуда, баррасию таҳқиқи он дар сатҳи баланди илмӣ қарор дорад. Хулосаҳои диссертант илмӣ буда, ба талабот оид ба барасмиятдори диссертатсия ва автореферат ба Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқ мебошанд.

Диссертатсияи унвонҷӯ Муҳаммадсафои Исмаилов Саъдуллозода дар мавзӯи «Таърихнигории ҳаёти иқтисодӣ- иҷтимоӣ ва фарҳангии Тоҷикистони соҳибистиклол (1991-2016)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзоди илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 07.00.09 – Таърихнигорӣ, манбаъшиносӣ ва методҳои таҳқиқоти таърихӣ барои дифоъ ба Шурои диссертатсионии назди Институти таърих, бостоншиносӣ ва мардумшиносии ба номи А. Дониши АМИТ пешниҳод карда мешавад. Ҷаласаи яққояи кафедраи фанҳои гуманитарии Донишгоҳи давлатии тибқи Тоҷикистон.

ҚАРОР МЕКУНАД:

1. Диссертатсияи Муҳаммадсафои Исмаилов Саъдуллозода дар мавзӯи “Таърихнигории ҳаёти иқтисодӣ- иҷтимоӣ ва фарҳангии Тоҷикистони соҳибистиклол (1991-2016)” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзоди илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 07.00.09 – Таърихнигорӣ, манбаъшиносӣ ва методҳои таҳқиқоти таърихӣ анҷомёфта ба ҳисоб рафта, ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ мебошад.

2. Диссертатсияи Муҳаммадсафои Исмаилов Саъдуллозода дар мавзӯи “Таърихнигории ҳаёти иқтисодӣ- иҷтимоӣ ва фарҳангии Тоҷикистони соҳибистиклол (1991-2016)” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзоди илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 07.00.09 – Таърихнигорӣ, манбаъшиносӣ ва методҳои таҳқиқоти таърихӣ бо назардошти

пешниҳоду тавсияҳо барои баррасӣ ва ҳимоя ба Шурои диссертатсионӣ мувофиқ ба ихтисос тавсия карда шавад.

Хулоса, дар маҷлиси кафедраи фанҳои гуманитарии Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон аз 13-уми июни соли 2025 протоколи №6 қабул гардид.

Дар ҷаласа иштирок доштанд: 24 нафар.

Натиҷаи овоздиҳӣ: «тарафдор» - 24 нафар, «зид» - нест, «бетараф» - нест. Қарор яқдилона қабул гардид. Протоколи №6 аз 13-уми июни соли 2025.

Раиси ҷаласа:

н.и.с., мудири кафедраи фанҳои гуманитарии
Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон

Неъмонов Ҷ.М.

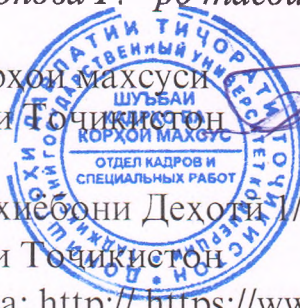
Котиби ҷаласа:

муаллими калони кафедраи фанҳои гуманитарии
Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон

Қурбонова Г.

Имзои Неъмонов Ҷ. М. ва Қурбонова Г. – ро тасдиқ мекунам:

Сардори шуъбаи кадрҳо ва корҳои махсуси
Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон

Пирзода С.

Нишонӣ: 734061, ш. Душанбе, хисбони Дехоти 1/2,

Донишгоҳи давлатии Тиҷорати Тоҷикистон

Тел.: (+992) 372 34 5973; Сомона: [http://](http://www.tguk.tj) <https://www.tguk.tj>.

13.06.2025